

SÄKERHETS DATABLAD

Aspen+

Säkerhetsdatabladet är i enlighet med Kommissionens förordning (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)

AVSNITT 1: Namnet på ämnet / blandningen och bolaget / företaget

Utgivningsdatum 29.12.2016

Omarbetad 26.10.2018

1.1. Produktbeteckning

Produktnamn Aspen+

Synonymer Aspen Plus Improved Formula, Aspen Plus

Artikelnr. SE IF

Utökad SDB med infogat ES Ja

Utökad SDB med infogat ES, kommentar Relevant information från ES har införts i SDS sektion 4 - 13.

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Funktion Beskrivning: Drivmedel

Användningsområde Bränsle för fyrtaktsmotorer.

Relevanta identifierade användningar
 SU1 Jordbruk, skogsbruk, fiskeri
 SU21 Konsumentanvändning Privata hushåll (= allmänheten = konsumenter)
 SU22 Yrkesmässig användning: Offentlig sektor (förvaltning, utbildning, kultur, tjänster, hantverkare)
 PC13 Bränsle
 PROC16 Användning av material som bränslekällor, begränsad exponering två oförbrända produkter förväntas. Industriell eller icke-industriell miljö;

Kemikalien kan användas av allmänheten Ja

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Producent

Företagsnamn Lantmännen Aspen AB

Postadress Iberovägen 2

Postnr. 438 54

Postort Hindås

Land	Sverige
Telefon	0301-230000
E-post	aspensds@lantmannen.com
Webbadress	http://www.aspen.se

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

Nödtelefon	Telefon: 112 Beskrivning: SOS
	Telefon: 08- 33 12 31 Beskrivning: giftinformation@gic.se Giftinformationscentralen, 171 76 Stockholm

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 1; H224; Asp. tox. 1; H304; Skin Irrit. 2; H315; STOT SE 3; H336; Aquatic Chronic 4; H413;
Klassificering enligt CLP, kommentar	Innehåller <0.1% bensen.

2.2. Märkningsuppgifter

Faropiktogram (CLP)	
	
Signalord	Fara
Faroangivelser	H224 Extremt brandfarlig vätska och ånga. H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna. H315 Irriterar huden. H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad. H413 Kan ge skadliga långtidseffekter på vattenlevande organismer.
Skyddsangivelser	P102 Förvaras oåtkomligt för barn. P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning förbjuden. P260 Inandas inte damm / rök / gaser / dimma / ångor / sprej. P262 Får inte komma i kontakt med ögonen, huden eller kläderna. P301+P310 VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. P331 Framkalla INTE kräkning. P501 Innehållet / behållaren lämnas till godkänd avfallsmottagare i en öppen behållare.

Taktilvarning	Ja
Barnskyddande förslutning	Ja

2.3. Andra faror

Hälsoeffekt	Kan orsaka illamående, huvudvärk, yrsel och förgiftning. Narkos i höga koncentrationer I höga koncentrationer kan ångorna irritera luftvägarna och medföra halsirritation och hosta. Långvarig hudkontakt kan ge rodnad, irritation och torr hud.
Andra faror	Ångorna är tyngre än luften och kommer därför att utbreda sig längs golvet och kärlets botten. Ångorna kan antändas av en gnista, en varm yta eller glöd.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2. Blandningar

Ämne	Identifiering	Klassificering	Innehåll
Alkylat	CAS-nr.: 68527-27-5, 64741-64-6 EG-nr.: 271-267-0, 265-066-7 REACH reg nr.: 01-2119471477-29-xxxx, 01-2119485026-38-xxxx	Flam. Liq. 1; H224 Asp. tox. 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	55 -80 %
ETBE	CAS-nr.: 637-92-3 EG-nr.: 211-309-7 REACH reg nr.: 01-2119452785-29-0000	Flam. Liq. 2; H225 STOT SE 3; H336	< 20 %
Isomerat	CAS-nr.: 64741-70-4 EG-nr.: 265-073-5 REACH reg nr.: 01-2119480399-24	Flam. Liq. 1; H224 Asp. tox. 1; H304 Aquatic Chronic 2; H411 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H336	10 -20 %
MTBE	CAS-nr.: 1634-04-4 EG-nr.: 216-653-1 REACH reg nr.: 01-2119452786-27-xxxx	Flam. Liq. 2; H225 Skin Irrit. 2; H315	1 -5 %
Ämne, anmärkning	Bensen < 0,1% n-Hexan < 3 wt%. Ingående komponenters miljöklassificering stöds inte av tester på blandningen.		

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänt	Vid brand och explosion: Lämna genast farozonen och håll obehöriga borta. Skadade personer skall genast bringas ut ur farozonen. Var uppmärksam på faran för chock hos skenbart oskadade personer. Vid andningsbesvär, flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen.
Inandning	Frisk luft och vila. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Hudkontakt	Tag genast av nedstänkta kläder och tvätta huden med tvål och vatten.
Ögonkontakt	Skölj genast med vatten i flera minuter. Avlägsna eventuella kontaktlinser före sköljning.
Förtäring	Framkalla inte kräkning. Om kräkning uppstår hålls huvudet lågt så att maginnehållet inte kommer ner i lungorna. Kemiskt betingad lunginflammation kan uppstå om produkten kommer ner i lungorna genom förtäring eller kräkningar. Kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. Läkare skall fatta beslut om eventuell magsköljning.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Akuta symptom och effekter	Avfettar huden. Kan ge sprickor i huden och risk för eksem. Risk för kemisk pneumoni efter aspiration. Ångor kan irritera luftvägar och lungor.
Fördröjda symptom och effekter	Varning! Produkten är hälsoskadlig. Produkten kan aspireras och orsaka kemisk lunginflammation som kan ha dödlig utgång.

4.3 Beskrivning av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Medicinsk behandling	Behandla symptomatiskt.
Medicinsk övervakning av fördröjda effekter	Depression av det centrala nervsystemet, inklusive narkotiska effekter såsom dåsighet, narkos, minskad vakenhet, förlust av reflexer, bristande samordning och yrsel.
Andra upplysningar	FRAMKALLA EJ KRÄKNING! Inträde i lungorna efter intag eller kräkning kan orsaka kemisk pneumoni.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel	Vid brandsläckning använd skum, kolsyra, pulver eller vattendimma.
Olämpliga brandsläckningsmedel	Vid brandsläckning får vattenstråle inte användas - branden sprids därigenom.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisker	Mycket brandfarlig vätska och ånga. Avlägsna alla antändningskällor om det kan göras på ett säkert sätt. Allvarlig explosionsfara om ångorna utsätts för öppen eld.
-----------------------------	---

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Använd andningsskydd vid otillräcklig ventilation. Använd föreskriven personlig skyddsutrustning.
Brandsläckningsmetoder	Behållare i närheten av brand bör flyttas omedelbart eller kyls med vatten. Undvik stark vattenstråle direkt mot branden. Risk för spridning av elden. Var uppmärksam på risken för återantändning och explosion.
Andra upplysningar	Ångorna är tyngre än luften och kommer därför att utbreda sig längs golvet och kärlens botten. Ångorna kan antändas av en gnista, en varm yta eller glöd.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Personliga skyddsåtgärder	Rökning, öppen eld och andra antändningskällor är förbjudna. Sörj för god ventilation. Vid otillräcklig ventilation: Använd lämpligt andningsskydd. Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet.
---------------------------	---

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Miljöskyddsåtgärder	Undvik utsläpp i avlopp, på marken och i vattenmiljö. Valla in spill med sand, jord eller lämpligt absorberande medel. Vid större utsläpp till avlopp/vattenmiljö, kontakta de kommunala myndigheterna.
---------------------	---

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Sanera	Större spill täcks med alkoholresistent skum. Valla in och sug upp spill med sand, jord eller annat, icke brännbart material. Behållare med uppsamlat spill skall vara noga märkt med innehåll och varningsmärkning/Faropiktogram. Håll behållare väl slutna.
Andra upplysningar	Avlägsna alla antändningskällor, var uppmärksam på explosionsrisken.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Andra anvisningar	Angående avfallshantering, se punkt 13. Angående personlig skyddsutrustning, se punkt 8.
-------------------	--

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Hantering	Brandfarligt/brännbart - Förvaras åtskilt från oxidationsmedel, värme och eld. Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet.
-----------	--

Skyddsåtgärder

Säkerhetsåtgärder för att förhindra brand	Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt.
Förebyggande åtgärder för att förhindra bildandet av aerosoler och damm	Sörj för god ventilation.
Förebyggande åtgärder för att skydda miljön	Förhindra utsläpp till avlopp.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagring	Förvaras i tättslutet originalförpackning och på väl ventilerad plats. Förvaras vid temperatur under 50°C. Lagras som brandfarlig vätska.
Förhållanden som skall undvikas	Skyddas från värme, gnistor och öppen eld.

Förhållanden för säker lagring

Tekniska åtgärder och förvaring	Elektrisk utrustning ska vara gnistsäkrad om explosionsfara föreligger.
---------------------------------	---

Anvisningar angående samlagring	Brandfarliga vätskor förvaras åtskilt från brandfarlig gas och mycket brandfarliga material. Brandfarlighetsklass: 1
Ytterligare information om lagringsförhållanden	Större mängder och lager skall förvaras enligt nationella bestämmelser om förvaring av brandfarliga vätskor osv.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden	Identifierade användningar för denna produkt anges i avsnitt 1.2.
------------------------------	---

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Ämne	Identifiering	Värde	År
Alkylat	CAS-nr.: 68527-27-5, 64741-64-6	Ursprungsland: SE Nivågränsvärde (NGV) : 200 ppm Nivågränsvärde (NGV) : 900 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 300 ppm Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 1400 mg/m ³ Källa: AFS 2015:7 Kommentarer: Alkylate bensin	
MTBE	CAS-nr.: 1634-04-4	Ursprungsland: SE Nivågränsvärde (NGV) : 110 mg/m ³ Nivågränsvärde (NGV) : 30 ppm Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 220 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 60 ppm Källa: AFS 2011:18 Ursprungsland: EU Nivågränsvärde (NGV) : 183.5 mg/m ³ Nivågränsvärde (NGV) : 50 ppm Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 367 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 100 ppm Källa: 2009/161/EG	
2-metyl-2-propanol	CAS-nr.: 75-65-0	Nivågränsvärde (NGV) : 50 ppm Nivågränsvärde (NGV) : 150 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 75 ppm Kortidsgränsvärde (KGV)	

		Värde: 250 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Utvärderingsperiod: 15 min Källa: AFS 2015:7
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5	Ursprungsland: Sverige Nivågränsvärde (NGV) : 500 ppm Nivågränsvärde (NGV) : 1000 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 1000 ppm Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 1900 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Utvärderingsperiod: 15 min Källa: AFS 2015:7
Bensen (SE)	CAS-nr.: 71-43-2	Ursprungsland: EU Nivågränsvärde (NGV) : 3. 25 mg/m ³ Nivågränsvärde (NGV) : 1 ppm Anmärkning Anmärkning: H Källa: 2004/37/EG Ursprungsland: Sverige Nivågränsvärde (NGV) : 0.5 ppm Nivågränsvärde (NGV) : 1.5 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 3 ppm Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 9 mg/m ³ Källa: AFS 2018:1
n-Hexan (SE)	CAS-nr.: 110-54-3	Ursprungsland: EU Nivågränsvärde (NGV) : 72 mg/m ³ Nivågränsvärde (NGV) : 20 ppm Källa: 2006/15/EG Ursprungsland: Sverige Nivågränsvärde (NGV) : 20 ppm Nivågränsvärde (NGV) : 72 mg/m ³ Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 50 ppm Kortidsgränsvärde (KGV) Värde: 180 mg/m ³ Källa: AFS 2018:1
Toluene (SE)	CAS-nr.: 108-88-3	Ursprungsland: Sverige Nivågränsvärde (NGV) : 192 mg/m ³ Nivågränsvärde (NGV) : 50

Petroleum (SE)

ppm

Kortidsgränsvärde (KGV)Värde: 384 mg/m³**Kortidsgränsvärde (KGV)**

Utvärderingsperiod: 15 min

Kortidsgränsvärde (KGV)

Värde: 100 ppm

Kortidsgränsvärde (KGV)

Utvärderingsperiod: 15 min

Källa: AFS 2015:7

Ursprungsland: SE

Nivågränsvärde (NGV) :

200 ppm

Nivågränsvärde (NGV) :

900 mg/m³**Kortidsgränsvärde (KGV)**

Värde: 300 ppm

Kortidsgränsvärde (KGV)Värde: 1400 mg/m³**Kortidsgränsvärde (KGV)**

Utvärderingsperiod: 15

minuter

Kommentarer: Petroleum,

octan-typ

Ursprungsland: SE

Nivågränsvärde (NGV) :

300 mg/m³**Kortidsgränsvärde (KGV)**Värde: 500 mg/m³**Kortidsgränsvärde (KGV)**

Utvärderingsperiod: 15

minuter

Kommentarer: Decan och

högre alkylat kolväten

Ursprungsland: EU

Nivågränsvärde (NGV) :

500 ppm

Nivågränsvärde (NGV) :

2085 mg/m³

Kommentarer: n-heptan

CAS 142-82-5

Ursprungsland: SE

Nivågränsvärde (NGV) :

250 mg/m³

Källa: AFS 2018:1

Kommentarer: Total

kolväten i luften tillåtit -

motorbensin.

Ursprungsland: SE

Nivågränsvärde (NGV) :

900 mg/m³

Källa: AFS 2018:1

Kommentarer: Total

kolväten tillåtit i luften -

	alkylatbensin. Ursprungsland: SE Nivågränsvärde (NGV) : 350 mg/m ³ Källa: AFS 2018:1 Kommentarer: Total kolväten tillåtit i luften - diesel. Ursprungsland: SE Nivågränsvärde (NGV) : 250 mg/m ³ Källa: AFS 2018:1 Kommentarer: Total kolväten tillåtit i luften - villaolja.
Övrig information om gränsvärden	Petroleum HGV gäller för både Alkylat och Isomerat.
Riktlinjer för exponering	Ursprungsland: SE Nivågränsvärde (NGV): 1 mg/m ³ Värde: 3 mg/m ³ Källa: AFS 2015:7 Kommentarer: Oljedimma, inkl. oljerök, (1990)

DNEL / PNEC

Ämne	Alkylat
DNEL	<p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Akut inandning (systemisk) Värde: 1300 mg/m³ Kommentarer: 15 min Kommentar: 68527-27-5</p> <p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Akut inandning (lokal) Värde: 1100 mg/m³ Kommentarer: 15 min Kommentar: 68527-27-5</p> <p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Långvarig inandning (lokal) Värde: 840 mg/m³ Kommentarer: 8 h Kommentar: 68527-27-5</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Akut inandning (systemisk) Värde: 1200 mg/m³ Kommentarer: 15 min Kommentar: 68527-27-5</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Akut inandning (lokal) Värde: 640 mg/m³ Kommentarer: 15 min Kommentar: 68527-27-5</p>

Ämne	<p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Långvarig inandning (lokal) Värde: 180 mg/m³ Kommentarer: 24 h Kommentar: 68527-27-5</p>
	ETBE
DNEL	<p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Akut inandning (systemisk) Värde: 2800 mg/m³</p>
	<p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Långvarig inandning (systemisk) Värde: 105 - 352 mg/m³</p>
	<p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Akut dermal (systemisk) Värde: 6767 mg/kg</p>
	<p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Akut inandning (systemisk) Värde: 1680 mg/m³</p>
	<p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Långvarig inandning (systemisk) Värde: 63 - 105 mg/m³</p>
	<p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Akut dermal (systemisk) Värde: 4060 mg/kg</p>
	<p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Akut oral (systemisk) Värde: 6 mg/kg</p>
	PNEC
Ämne	Isomerat
DNEL	<p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Akut inandning (systemisk)</p>

	<p>Värde: 1300 mg/m³ Kommentarer: 15 min</p> <p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Akut inandning (lokal) Värde: 1100 mg/m³ Kommentarer: 15 min</p> <p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Långvarig inandning (lokal) Värde: 840 mg/m³ Kommentarer: 8 h</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Akut inandning (systemisk) Värde: 1200 mg/m³ Kommentarer: 15 min</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Akut inandning (lokal) Värde: 640 mg/m³ Kommentarer: 15 min</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Långvarig inandning (systemisk) Värde: 180 mg/m³ Kommentarer: (24 h)</p>
Ämne	MTBE
DNEL	<p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Akut inandning (lokal) Värde: 357 mg/m³</p> <p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Långvarig inandning (systemisk) Värde: 178.5 mg/m³</p> <p>Grupp: Professionell Exponeringsväg: Långvarig dermal (systemisk) Värde: 5100 mg/kg bw/day</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Akut inandning (lokal) Värde: 214 mg/m³</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Långvarig inandning (systemisk) Värde: 53.6 mg/m³</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Långvarig inandning (systemisk) Värde: 7.1 mg/kg bw/day</p> <p>Grupp: Konsument Exponeringsväg: Långvarig dermal (lokal) Värde: 3570 mg/kg bw/day</p>

PNEC	Exponeringsväg: Sötvatten Värde: 5.1 mg/l
	Exponeringsväg: Saltvatten Värde: 0.26 mg/l
	Exponeringsväg: Sediment i sötvatten Värde: 23 mg/kg
	Exponeringsväg: Sediment i saltvatten Värde: 1.17 mg/kg
	Exponeringsväg: Jord Värde: 1.43 mg/kg
	Exponeringsväg: Reningsanläggning Värde: 71 mg/l

8.2 Begränsning av exponeringen

Säkerhetsskyltar

Säkerhetsåtgärder för att förhindra exponering

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder	Hanteras ej i närheten av mat och dryck. Det rekommenderas, att det finns tillgång till tvättställ med tillhörande tvål, rengöringskräm och fet kräm. Gränsvärden skall ej överskridas och risken för inandning av ångor och sprutdimma skall minimeras.
Tekniska åtgärder som syftar till att förhindra exponering	Använd god allmänventilation och lokal processventilation.

Ögon- / ansiktsskydd

Lämplig ögonskydd	Använd tättslutande skyddsglasögon eller ansiktsskärm.
Ytterligare ögonskyddsåtgärder	Använd inte kontaktlinser vid hantering.
Ögonskydd, kommentar	Använd skyddsglasögon vid risk för direktkontakt med ögonen.

Handskydd

Lämpliga material	Nitrilgummi.
Egenskaper som krävs för handskydd	Skyddsklass: 6 EN 374. EN 420
Genombrottstid	Värde: > 8 h
Tjocklek av handskmaterial	Värde: ≥ 0.4 mm
Handskydd, kommentar	Skyddshandskar bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk. Vätskan kan tränga igenom handskarna. Byt därför ofta handskar.

Hudskydd

Lämplig skyddsdräkt	Använd lämpliga skyddskläder vid eventuell risk för hudkontakt.
Ytterligare hud skyddsåtgärder	Tvätta genast förorenad hud med tvål och vatten.
Hudskydd kommentar	Avlägsna nedsmutsade kläder och tvätta huden noga med tvål och vatten när arbetet är färdigt. Observera att nedstänkta kläder kan innebära risk för brand och/eller explosion. Personlig skyddsutrustning skall förvaras åtskild från andra kläder.

Andningsskydd

Andningsskydd nödvändigt vid	Andningsskydd behövs inte under normala användningsförhållanden.
Arbetsuppgifter som kräver andningsskydd	Använd andningsskydd vid otillräcklig ventilation. Andningsskydd skall användas när luftföroreningen överstiger hygieniska gränsvärdet.
Rekommenderad typ av utrustning	Använd andningsskydd med gasfilter, typ AX.
Ytterligare andningsskyddsåtgärder	All hantering skall ske i väl ventilerat utrymme.
Andningsskydd, kommentar	Filter med halvmask. Filter utrustning få användas max 2 timmar per gång.

Hygien / miljö

Särskilda hygieniska åtgärder	Ta genast av alla genomvåta kläder. RÖKNING FÖRBJUDEN PÅ ARBETSPLATSEN!
-------------------------------	--

Begränsning av miljöexponeringen

Begränsning av miljöexponeringen	Bör hindras från att komma ned i avlopp. Kontakta lokala myndigheter vid utsläpp av stora mängder.
Miljöexponeringskontroll, kommentar	VOC.

Exponeringskontroll

Säkerhetsåtgärder vid konsumentanvändning av kemikalien	Denna produkt får ej användas under dåliga ventilationsförhållanden. Avlägsna nedsmutsade kläder och tvätta huden noga med tvål och vatten när arbetet är färdigt. Förvaring av tobak, mat och drycker i arbetslokaler eller områden där produkten används är förbjuden.
---	--

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysisk form	Vätska.
Färg	Klar.
Lukt	Petroleum. Eterliknande.
pH	Status: vid leverans Kommentarer: Inte relevant. Status: i vattenlösning

	Kommentarer: Inte relevant.
Smältpunkt / smältpunktsintervall	Kommentarer: Inte relevant.
Kokpunkt/kokpunktsintervall	Värde: 30 - 190 °C Metod: EN ISO 3405
	Värde: 65 °C Kommentarer: NFPA® 30 (USA)
Flampunkt	Värde: < 0 °C
Avdunstningshastighet	Värde: > 1000 Metod: BuAc=100
Nedre explosionsgräns med måtenhet	Värde: 1 vol%
Övre explosionsgräns med måtenhet	Värde: 8 vol%
Ångtryck	Värde: 55 - 65 kPa Metod: EN 13016-1 Temperatur: = 38 °C
Ångdensitet	Värde: > 1 Referensgas: Luft
Relativ densitet	Värde: 690 - 720 kg/m ³ Metod: EN ISO 12185
Löslighet	Kommentarer: Lättlösligt i: Kolväten.
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Värde: 4,3 - 4,8 Kommentarer: Kow - Ej fastställt, beräknat värde för blandningen.
Självantändningstemperatur	Värde: > 300 °C
Viskositet	Värde: < 1 mm ² /s Temperatur: = 40 °C

9.2 Övriga uppgifter

Fysikaliska faror

Brandfarliga vätskor	Kommentarer: H224 Extremt brandfarlig vätska och ånga.
Ledningsförmåga	Värde: ≥ 0.00025 µS/m Metod: EN 15938 Kommentarer: 250 pS/m Temperatur: = 20 °C

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet	Inga kända reaktivetsrisker relaterade till denna produkt.
-------------	--

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil vid normala temperaturer och rekommenderad användning.
------------	---

10.3 Risken för farliga reaktioner

Risken för farliga reaktioner

Innehåller en flyktig komponent. Ångor kan bilda explosiva blandningar med luft.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhållanden som skall undvikas

Undvik värme, flammor och andra antändningskällor.

10.5. Oförenliga material

Material som skall undvikas

Undvik kontakt med oxidationsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden.
Termisk nedbrytning eller förbränning kan frigöra koloxider och andra toxiska gaser eller ångor.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Ämne

Alkylat

Akut toxicitet

Typ av toxicitet: Akut

Testad effekt: LD50

Exponeringsväg: Oral

Metod: OECD 401

Värde: > 5000 mg/kg

Försöksdjursart: Råtta

Kommentarer: 68527-27-5

Typ av toxicitet: Akut

Testad effekt: LC50

Exponeringsväg: Inandning.

Metod: OECD 403

Värde: > 5610 mg/m³

Försöksdjursart: Råtta

Kommentarer: 68527-27-5

Testad effekt: LD50

Exponeringsväg: Dermal

Metod: OECD 402

Värde: > 2000 mg/kg bw

Försöksdjursart: Kanin

Kommentarer: 68527-27-5

Testad effekt: LD50

Exponeringsväg: Oral

Värde: > 5000 mg/kg

Försöksdjursart: Råtta

Kommentarer: 64741-64-6

Testad effekt: LD50

Exponeringsväg: Dermal

Värde: > 2000 mg/kg

	<p>Försöksdjursart: Kanin Kommentarer: 64741-64-6</p> <p>Testad effekt: LC50 Exponeringsväg: Inandning. Värde: > 5.2 mg/l Försöksdjursart: Råtta Testreferens: 4 hr Kommentarer: 64741-64-6</p>
Ämne	ETBE
Akut toxicitet	<p>Testad effekt: LD50 Exponeringsväg: Oral Metod: OECD 401 Värde: > 2003 mg/kg Försöksdjursart: Råtta</p> <p>Testad effekt: LD50 Exponeringsväg: Dermal Metod: OECD 402 Värde: > 2000 mg/kg Försöksdjursart: Kanin</p> <p>Testad effekt: LC50 Exponeringsväg: Inandning. Metod: OECD 403 Värde: > 5.88 mg/l Försöksdjursart: Råtta Kommentarer: 4 h</p>
Ämne	Isomerat
Akut toxicitet	<p>Testad effekt: LD50 Exponeringsväg: Oral Metod: OECD 401 Värde: > 5000 mg/kg Försöksdjursart: Råtta</p> <p>Testad effekt: LD50 Exponeringsväg: Dermal Metod: OECD 402 Värde: > 5000 mg/kg Försöksdjursart: Kanin</p> <p>Testad effekt: LC50 Exponeringsväg: Inandning. Metod: OECD TG 403 Värde: > 5610 mg/m³ Försöksdjursart: Råtta</p>
Ämne	MTBE
Akut toxicitet	<p>Testad effekt: LC50 Exponeringsväg: Inandning (ångor) Varaktighet: 4 h Värde: 85 mg/l</p>

	<p>Försöksdjursart: Råtta</p> <p>Testad effekt: LC50</p> <p>Exponeringsväg: Inandning (ångor)</p> <p>Varaktighet: 4 h</p> <p>Värde: 41000 mg/m³</p> <p>Försöksdjursart: Råtta</p> <p>Testad effekt: LD50</p> <p>Exponeringsväg: Dermal</p> <p>Värde: > 2000 mg/kg</p> <p>Försöksdjursart: Råtta</p> <p>Testad effekt: LD50</p> <p>Exponeringsväg: Oral</p> <p>Värde: 3870 mg/kg</p> <p>Försöksdjursart: Råtta</p>
--	---

Övriga upplysningar om hälsofara

Frätande / irriterande på huden, ytterligare information	Irriterar huden. Gas eller ånga kan irritera andningsorganen. Vätskan verkar irriterande på slemhinnor och kan ge magsmärtor vid förtäring.
Inandning	I höga koncentrationer verkar ångorna förslöande och kan ge huvudvärk, trötthet, yrsel och illamående.
Hudkontakt	Produkten verkar avfettande på huden. Upprepad eller långvarig kontakt leder till uttorkning.
Förtäring	Farligt: kan ge lungskador vid förtäring.
Mutagenitet i könsceller	Kommentarer: Innehåller <0.1% bensen.
Cancerframkallande	Kommentarer: Innehåller <0.1% bensen.
Ämne	Alkylat
Cancerframkallande	Resultatutvärdering: På basis av tillgängliga data har klassificeringskriterierna inte uppfyllts. 68527-27-5 Testreferens: OECD 451 Kommentarer: Innehåller ett ämne som eventuellt kan utgöra cancerrisk. 64741-64-6
Reproduktionstoxicitet	Kommentarer: Produkten är inte klassificerat som reproduktionstoxisk. Innehåller <0.1% bensen.
Utvärdering av specifik organotoxicitet SE, klassificering	Depression av det centrala nervsystemet, inklusive narkotiska effekter såsom dåsighet, narkos, minskad vakenhet, förlust av reflexer, bristande samordning och yrsel.
Fara vid aspiration pga kolväteinnehåll, kommenterar	Förtäring kan orsaka kraftig irritation av mun, matstrupe och mage/tarmkanal. H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
Fara vid aspiration, kommentar	Risk för kemisk pneumoni efter aspiration.

Symtom på exponering

Andra upplysningar	Organiska lösningsmedel kan vid massiv exponering påverka centrala nervsystemet och medföra yrsel och berusning, och vid mycket höga koncentrationer medvetlöshet och död.
--------------------	--

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Akut vattenlevande, fisk	<p>Värde: > 100 mg/l Exponeringstid: 96 h Art: Danio rerio Metod: OECD TG no. 203 (2004) Testreferens: Test report 046/13. Kommentarer: LL50. Data gäller blandningen.</p>
Ämne	ETBE
Akut vattenlevande, fisk	<p>Värde: > 57.4 mg/l Koncentration av verksam dos: LC50 Testtid: 96 h Art: Menidia Beryllina</p> <p>Värde: > 974 mg/l Koncentration av verksam dos: LC50 Testtid: 96 h</p> <p>Värde: 29.9 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Testtid: 31 d Art: Phimepales promelas</p> <p>Värde: 37 mg/l Koncentration av verksam dos: EC50 Testtid: 96 h Art: Kräftdjur - Americamysis bahia</p> <p>Värde: 1.7 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Testtid: 28 d Art: Kräftdjur - Americamysis bahia</p>
Ämne	MTBE
Akut vattenlevande, fisk	<p>Typ av toxicitet: Akut Värde: 574 mg/l Koncentration av verksam dos: LC50 Exponeringstid: 96 h Art: Menidia Beryllina Kommentarer: Havsvatten</p> <p>Typ av toxicitet: Akut Värde: 672 mg/l Koncentration av verksam dos: LC50 Exponeringstid: 96 h Art: Pimephales promelas Kommentarer: Sötvtatten.</p> <p>Typ av toxicitet: Akut Värde: 136 mg/l Koncentration av verksam dos: EC50 Exponeringstid: 96 h</p>

	<p>Art: Kräftdjur - Americamysis bahia Kommentarer: Havsvatten</p> <p>Typ av toxicitet: Akut Värde: 26 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Exponeringstid: 28 d Art: Kräftdjur - Americamysis bahia Kommentarer: Havsvatten</p> <p>Typ av toxicitet: Kronisk Värde: 299 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Exponeringstid: 31 d Art: Phimepales promelas Kommentarer: Sötvatten.</p>
Akut vattenlevande, alg	<p>Värde: > 100 mg/l Exponeringstid: 72 h Art: Raphidoceles subcapitata Metod: OECD TG No. 202. Testreferens: Test report 182/06. Kommentarer: EL50. Data gäller blandningen.</p>
Ämne	ETBE
Akut vattenlevande, alg	<p>Värde: 1100 mg/l Koncentration av verksam dos: EC50 Testtid: 72 h</p>
Ämne	MTBE
Akut vattenlevande, alg	<p>Typ av toxicitet: Akut Värde: > 800 mg/l Koncentration av verksam dos: IC50 Exponeringstid: 72 h</p>
Akut vattenlevande, Daphnia	<p>Värde: > 1000 mg/l Exponeringstid: 48 h Art: Daphnia Magna Metod: OECD 201. Testreferens: Test report 31/04. Kommentarer: EL50. Data gäller blandningen.</p>
Ämne	ETBE
Akut vattenlevande, Daphnia	<p>Värde: 110 mg/l Koncentration av verksam dos: EC50 Testtid: 48 h</p> <p>Värde: 5.1 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Testtid: 21 d</p>
Ämne	MTBE
Akut vattenlevande, Daphnia	<p>Typ av toxicitet: Akut Värde: 651 mg/l Koncentration av verksam dos: EC50</p>

	<p>Exponeringstid: 48 h Art: Daphnia magna</p> <p>Typ av toxicitet: Akut Värde: 472 mg/l Koncentration av verksam dos: EC50 Exponeringstid: 48 h Art: Daphnia magna Kommentarer: Sötvatten.</p> <p>Typ av toxicitet: Akut Värde: 51 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Exponeringstid: 21 d Art: Daphnia magna Kommentarer: Sötvatten.</p>
Ämne	ETBE
Toxicitet för bakterier	<p>Värde: 12.5 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Exponeringstid: 16 h Art: Pseudomonas putida</p>
Ämne	MTBE
Toxicitet för bakterier	<p>Typ av toxicitet: Akut Värde: 719 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Exponeringstid: 18 h Art: Pseudomonas putida Kommentarer: Havsvatten.</p>
Ämne	MTBE
Växttoxicitet	<p>Värde: 491 mg/l Koncentration av verksam dos: IC50 Exponeringstid: 96 h Art: Pseudokirchneriella subcapitata Kommentarer: Sötvatten</p> <p>Värde: 103 mg/l Koncentration av verksam dos: NOEC Exponeringstid: 96 h Art: Pseudokirchneriella subcapitata Kommentarer: Sötvatten</p>

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Kemisk syreförbrukning (COD)	Kommentarer: Inte känt.
Biologisk syreförbrukning (BOD)	Kommentarer: Inte känt.
Persistens och nedbrytbarhet	Flyktiga ämnen nedbryts i atmosfären på få dagar. Produkten nedbryts fullständigt vid fotokemisk oxidation. Produkten har inte påvisats vara nedbrytbar under anaeroba (syrefri) förhållanden.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Bioackumuleringsförmåga	Bioackumulering anses vara utan betydelse på grund av produktens ringa vattenlöslighet.
Biokoncentrationsfaktor (BCF)	Värde: 4,3 - 4,8 Metod: Log Kow Kommentarer: Beräknat värde för blandningen.

12.4 Rörlighet i jord

Rörlighet	Produkten innehåller lättflyktiga organiska föreningar (VOC), som avdunstar lätt från alla ytor. Produkten är olöslig i vatten och sprids på vattenytor.
-----------	--

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT-bedömning, resultat	Klassificeras inte som PBT / vPvB av nuvarande EU kriterier.
-------------------------	--

12.6 Andra skadliga effekter

Andra skadliga effekter / Anmärkning	Vattenklassificering : 2 (WGK).
--------------------------------------	---------------------------------

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Specificera lämpliga metoder för avfallshantering	Se till att behållarna är tomma före destruktion (explosionsfara).
EWC-kod	EWC-kod: 130702 Bensin Klassificerad som farligt avfall: Ja
EWC Förpackning	EWC-kod: 150110 Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen Klassificerad som farligt avfall: Ja
EG-förordningar	2008/98/EG
Nationella föreskrifter	SFS 2018:514
Andra upplysningar	Avlägsna till ett godkänt avfallsdeponeringsställe, enligt lokala avfallsföreskrifter. Förpackningen skall vara tom (droppfri).

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1. UN-nummer

ADR / RID / ADN	1203
IMDG	1203
ICAO / IATA	1203

14.2 Officiell transportbenämning

ADR / RID / ADN	BENSIN
IMDG	PETROL
ICAO / IATA	PETROL

14.3 Faroklass för transport

ADR / RID / ADN	3
IMDG	3
ICAO / IATA	3

14.4 Förpackningsgrupp

ADR / RID / ADN	II
IMDG	II
ICAO / IATA	II

14.5 Miljöfaror

IMDG Vattenförorenande	Nej
------------------------	-----

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder för användare

14.7. Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL och IBC-koden

ADR / RID - övrig information

ADR, annan relevant information	(D/E)
Faronr.	33
RID Annan relevant information	(D/E)

IMDG / ICAO / IATA Övrig information

IMDG, annan relevant information	-18 C, c.c.
EmS	F-E, S-E

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Referenser (lagar/förordningar)	<p>Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, med ändringar.</p> <p>Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 med ändringar.</p> <p>Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv</p> <p>Avfallsförordning SFS 2018:514</p>
---------------------------------	--

Kemiska arbetsmiljörisker, AFS 2011: 19. Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om kemiska arbetsmiljörisker.
AFS 2018:1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

En Kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts	Ja
Exponeringsscenario, kommentar	Relevant information från ES har införts i SDS sektion 4 - 13.

AVSNITT 16: Övrig information

Leverantörens anmärkningar	Upplysningarna i detta säkerhetsdatablad baseras på de upplysningar som vi känt till vid tidpunkten för utarbetandet av säkerhetsdatabladet och de har getts under förutsättningen att produkten används under de angivna förhållanden och i överensstämmelse med det användningssätt som specificeras på förpackningen eller i relevant teknisk litteratur. All annan användning av produkten, ev. tillsammans med andra produkter eller processer, sker på användarens eget ansvar.
Lista över relevanta Faroangivelser/H-fraser (i avsnitt 2 och 3)	H224 Extremt brandfarlig vätska och ånga. H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga. H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna. H315 Irriterar huden. H319 Orsakar allvarlig ögonirritation. H332 Skadligt vid inandning. H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad. H361d Misstänks kunna skada det ofödda barnet. H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter. H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer. H413 Kan ge skadliga långtidseffekter på vattenlevande organismer.
Klassificering enligt (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 1; H224; Asp. tox. 1; H304; Skin Irrit. 2; H315; STOT SE 3; H336; Aquatic Chronic 4; H413;
Hänvisningar till viktiga litteraturreferenser och datakällor	Examination essay. Diffusion of alkylate petrol during discharge in the environment. Gunilla Henriksson, Annalena Tämt (2004). Kemiska Ämnen. Prevent AB (2013). GESTIS International Limit Values, IFA. Test report 046/13. Aspen 4. Fish, acute toxicity test. Toxicon AB (2013). Test report 182/06. Toxicity testing of Aspen 4T, Algae growth inhibition test. Toxicon AB (2007). Test report 31/04. Aspen 4T, Daphnia magna immobilisation test. Toxicon AB (2004).
Upplysningar som har lagts till, raderats eller reviderats	Ändringar i avsnitt 3, 8, 11 och 12
Version	1
Utarbetat av	Lantmännen Aspen AB
URL för teknisk information	http://www.aspen.se